

§ 31

Tilannekatsaus Helsingin kaupungin kansainvälisten asioiden edistämisestä

HEL 2024-015391 T 04 03 00

Päätös

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto merkitsi tiedoksi tilannekatsauksen Helsingin kaupungin kansainvälisten asioiden edistämisestä.

Käsittely

Asian aikana kuultavana oli kansainvälisten asioiden päällikkö Laura Uuttu-Deschryvere. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

elinkeinojohtaja
Marja-Leena Rinkineva

Lisätiedot

Laura Uuttu-Deschryvere, kansainvälisten asioiden päällikkö, puhelin: 09-310 15266
laura.uuttu-deschryvere(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Taustaa

Helsingin kaupunki toimii kansainvälisesti monella eri tavalla ja monesta eri syystä. Kaupungin keskeisten tavoitteiden edistäminen edellyttää kansainvälistä yhteistyötä, vaikuttamista ja edunvalvontaa. Helsingille tärkeimmät verrokkikaupungit löytyvät maan rajojen ulkopuolelta. Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää yhteistyötä erilaisissa kehittämissuunnitelmissa ja EU-hankkeissa. Tarvitsemme kansainvälisiä kumppaneita ja globaalisti parhaita käytäntöjä onnistuaksemme. Helsingin kansainvälisen tunnettuuden vahvistuminen puolestaan on edellytys globaalissa kilpailussa pärjäämiselle.

Kansainvälinen yhteistyö on yksi Kasvun paikka -kaupunkistrategian painopisteistä. Sen lisäksi kaupungin kansainvälistä työtä linjaa kan-

02.12.2024

Asia/3

sainvälisen toiminnan linjaukset, jotka kaupunginhallituksen elinkeinojaosto hyväksyi 12.9.2022. Kansainvälisen toiminnan linjaukset on kaupunkiorganisaation kansainvälistä työtä yltäosalla ohjaava dokumentti, jossa käsitellään seuraavia asioita: miksi toimimme kansainvälisesti, kansainväliset kumppanuudet, EU-edunvalvonta ja hankkeet sekä kansainvälinen tunnettuus.

Kansainvälisen toiminnan taustalla Helsingin strategisten tavoitteiden edistäminen

Strategiset painopisteet määritellään kaupunkistrategiassa ja strategian täytäntöönpanopäätöksessä. Kansainvälisen toiminnan linjauksissa korostettiin, että erillisiä kansainvälisen toiminnan temaattisia painopisteitä ei määritellä. Sen sijaan linjattiin, että kansainvälisellä työllä pyritään tukemaan kaupunkistrategiassa sekä strategian täytäntöönpanopäätöksessä määriteltyjä teemoja. Tämän tavoitteena oli suunnata kansainvälinen työ Helsingin tarpeista lähteväksi.

Kansainvälisessä työssä on tällä strategiakaudella korostunut turvallisuuden, segregaaation torjuntaan, kunnianhimoiseen ilmastovastuuseen ja työperäisen maahanmuuton edistämiseen liittyvät kysymykset sekä Helsingin elinkeinopoliittisten tavoitteiden edistäminen. Myös muun muassa ympäristötyöhön ja koulutukseen liittyvät asiat korostuvat. Kansainvälisen toiminnan linjausten mukaisesti kukin toimiala ja osasto vastaa kansainvälisestä työstä oman toimintansa kehittämisessä ja strategisten tavoitteiden edistämisessä; näin ollen myös monissa muissa teemoissa hyödynnetään kansainvälistä yhteistyötä. Aktiivisuus vaihtelee toimialoittain ja työtä paikoin haastaa se, ettei kansainväliseen työhön ole kaikilla toimialoilla varattu resursseja.

Kansainvälisten vaikutusmahdollisuuksien lisääminen

Kaupunkistrategian mukaisesti Helsinki pyrkii olemaan aktiivinen kansainvälinen vaikuttaja ja kokoaan suurempi kaupunki maailmalla. Kansainvälisen toiminnan linjauksissa todetaan, että kansainvälisten vaikuttamismahdollisuuksien lisäämiseksi, Helsinki rakentaa aktiivisesti ja tavoitteellisesti kansainvälisiä kumppanuuksia useiden eri toimijoiden kanssa.

Yhteistyötä useiden eri kaupunkien kanssa

Kansainvälisen toiminnan linjausten mukaisesti, Helsinki on strategiakauden aikana aktiivisesti kartoittanut kansainvälisiä kumppaneita. Yhteistyömuodot ovat moninaisia, vaihdellen tiedonvaihdosta hankeyhteistyöhön ja yhteisvaikuttamiseen.

Maantieteellinen sijaintimme vaikuttaa siihen, että yhteistyö lähialueiden ja Itämeren alueen kaupunkien kanssa on tälläkin strategiakaudel-

la ollut erityisessä asemassa. Keskeisiä kaupunkikumppaneita ovat olleet pohjoismaiset pääkaupungit (erityisesti Oslo ja Tukholma) sekä Tallinna. Pohjoismaisten ja Baltian alueen pääkaupunkien kanssa olevassa yhteistyössä uutena teemana on korostunut alueemme turvallisuus- ja varautumiskysymykset. Yhteistyötä on tehty myös useiden muiden EU-pääkaupunkien kanssa.

Uusia yhteistyöavauksia tällä strategiakaudella ovat ukrainalaisen kaupungin Dnipro sekä Tokion kaupungin kanssa rakennetut kumppanuudet. New Yorkin kaupungin kanssa olevaa yhteistyötä on pyritty edelleen tiivistämään. Uusi kumppanikaupunki Pohjois-Amerikassa, Kanadassa, on Québec.

Kansainvälisen toiminnan linjausten mukaisesti Helsinki ei lähtökohtaisesti solmi ystävyyskaupunkisopimuksia. Suurin osa yhteistyöstä eri kaupunkien kanssa toteutuu käytännönläheisesti, ilman allekirjoitettuja yhteistyösopimuksia. Projekt- ja teemakohtaisia yhteistyöasiakirjoja allekirjoitetaan tarveperusteisesti. Strategiakauden aikana on kuitenkin allekirjoitettu yksi yleisempi yhteistyöasiakirja – ukrainalaisen kaupungin Dnipro kanssa joulukuussa 2023.

Helmikuussa 2022, Venäjän hyökkäyssodan alettua Ukrainassa, kaikki yhteistyö venäläisten kaupunkien kanssa lakkautettiin välittömästi. Myös Pietarissa toimiva Helsinki-keskus suljettiin. Venäjän hyökkäyssota ja sen myötä muuttunut geopoliittinen tilanne on vaikuttanut Helsingin kaupungin kansainväliseen yhteistyöhön ja muun muassa tuonut turvallisuus- ja varautumiskysymykset ensimmäistä kertaa aktiiviseen keskusteluun myös kaupunkien välisessä yhteistyössä.

Strategiakauden alussa kansainväliseen työhön vaikutti vielä koronapandemia, joka vähensi kaupungin tekemää kansainvälistä työtä ja sittemmin muutti muotoaan esim. hybriditapahtumien- ja tapaamisten myötä. Venäjän aloittama sota Euroopassa sekä geopoliittinen tilanne laajemmin ovat puolestaan vaikuttaneet siihen, että kansainvälisen työn suuntaa on käännetty. Toimintaympäristön voimakkaat muutokset ovat siis vaikuttaneet kaupungin kansainväliseen työhön.

Helsinki jäsen useissa kansainvälisissä kaupunkiverkostoissa

Helsingin kaupunki on jäsen useissa kansainvälisissä verkostoissa. Kansainväliset verkostot tarjoavat väylän suhteiden rakentamiseen, yhteisvaikuttamiseen sekä tietojen ja kokemusten vaihtoon kaupungin palveluiden ja henkilöstön osaamisen kehittämiseksi.

Strategiakauden aikana kaikki kaupungin kansainväliset verkostojäsenyydet on kartoitettu ja tuotu ensimmäistä kertaa kaupungin intraan kaikkien saataville ja hyödynnettäväksi. Tällä pyritään läpinäkyvyyteen

ja siihen, että verkostojen hyödynnettävyys paranee. Helsingin kaupunki on jäsen liki sadassa kansainvälisessä verkostossa. Suurin osa niistä on teema- tai ammattikohtaisia verkostoja. Useimmat verkostot ovat pohjoismaisia tai eurooppalaisia, mutta Helsinki kuuluu myös globaaleihin kaupunkiverkostoihin.

Keskeisiä verkostoja ovat esimerkiksi Eurocities, jonka johtoryhmän jäseneksi Helsinki valittiin vuonna 2023, sekä Bloomberg Philanthropies säätiö ja Urban20.

EU-edunvalvonta ja EU-hankkeet

Helsingin EU-edunvalvonnan painopisteet määriteltiin keväällä 2022. Helsingin kaupunki on tehnyt niihin pohjaten EU-edunvalvontatyötä itse sekä hyödyntämällä edunvalvontatyössä eurooppalaisten kaupunkien yhteisverkostoja. Keskeinen verkosto on Eurocities, joka on kaupunkien "yhteinen ääni" Brysselissä. Johtoryhmäjäseneä Helsinki pääsee aikaisempaa paremmin vaikuttamaan verkoston painopisteisiin ja vaikuttamistyöhön. Helsinki on hyödyntänyt edunvalvontatyössään myös Brysselissä toimivaa Helsinki EU Officea, jonka kanssa oleva sopimus ja palvelumalli uudistettiin vuonna 2024. Pks-kaupunki- ja kuutoskaupunkiyhteistyö ovat strategiakauden aikana tiivistyneet EU-edunvalvonnan ja vaikuttamistyön osalta. Kuluva vuosi 2024 on ollut keskeinen EU-vaalien takia.

Kaupunkitasoista EU-hankekoordinointia on parannettu prosesseja, työkaluja ja verkostotyötä kehittämällä. Parhaillaan on käynnissä kehitystyö siitä, miten lisätään EU-rahoituksen vaikuttavuutta. Rahoitus on myös nostettu keskiöön EU-edunvalvonnan painopisteeksi.

Helsinki kansainvälisen tunnettuuden ja houkuttelevuuden vahvistaminen

Keskeinen toimija Helsingin kansainvälisen tunnettuuden vahvistamiseksi on kaupunkiomisteinen yhtiö Helsinki Partners, joka aloitti toimintansa vuonna 2021. Yhtiö on onnistunut ensimmäisten toimintavuosiensa aikana myötävaikuttamaan Helsingin kansainväliseen tunnettuuden ja vetovoiman kasvuun lukuisin eri toimenpitein valituilla kohdemarkkinoilla. Lisäksi yhtiö on houkutelut Helsinkiin kansainvälisiä investointeja, konferensseja, matkailijoita ja osajia.

Yhteistyötä Helsinki Partnersin ja kaupungin välillä tukee paitsi jatkuva luonteinen yhteydenpito, myös yhtiön ja kaupungin välille perustettu yhteistyöryhmä. Tavoitteena on tunnistaa yhteistyöprojektit ja yhteiset kumppanuudet, joiden avulla tunnettuuden vahvistamiseen ja houkuttelevuuden tavoitteisiin päästään paremmin.

Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa ja geopoliittinen tilanne ovat vaikuttaneet Helsingin houkuttelevuustekijöihin. Yhtiö pyrkii uudessa strategiassaan (2025–2027) reagoimaan tilanteeseen fokusoimalla entistä enemmän Helsingin brändin kansainvälisen tunnettuuden rakentamiseen esimerkiksi strategisten kumppanuuksien kautta ja Helsingin vahvuuksiin pohjaten.

Kansainväliset tapahtumat Helsingissä ja maailmalla

Helsingin kaupungin matkailun ja tapahtumien toimintaohjelma päivitettiin strategiakauden alussa. Toimintaohjelmassa linjattiin, että Helsingin kilpailukykyä kansainvälisten kongressien ja suurtapahtumien osalta vahvistetaan. Helsingissä on järjestetty strategiakauden aikana useita kansainvälisiä tapahtumia ja kongresseja, esimerkiksi Slush (vuosittain), UEFA Super Cup 2022, The Nordic Countries MICHELIN Guide Ceremony 2024, Critical Communication World Conference and Exhibition 2023, 33th Alzheimer Europe Congress 2023, Congress of the European Academy of Neurology 2024. Vuodesta 2025 odotetaan kaikkien aikojen ennätystä kongressien osalta. Helsingissä järjestettävät kansainväliset tapahtumat ja konferenssit vahvistavat kansainvälistä tunnettua ja kaupungin elinvoimaisuutta. Kansainvälisten artistien konsertit, kuten Metallica ja Coldplay, ja yleisötapahtumat, kuten vuosittaiset Helsinki Cup, Flow Festival ja Tuska Festival, ovat puolestaan tuoneet kansainvälisiä vierailijoita Helsinkiin.

Merkittävän näkyvyyden Helsingille toi kesällä 2023 Yhdysvaltojen ulkoministerin Anthony J. Blinkenin vierailu Helsingissä ja sen yhteydessä järjestetty puhetilaisuus kaupungintalolla sekä presidentti Bidenin Helsingin vierailu.

Helsingin kaupunki on strategiakauden aikana järjestänyt Helsingissä kansainvälisten kaupunkiverkostojen kokouksia ja muita kansainvälisiä vieraita Helsinkiin tuoneita tilaisuuksia, kuten Eurocities Economic Development foorumin vuosikokous, Helsinki Education Capital -tapahtuma ja kestävän kehityksen -tapahtuman yhteistyössä YK:n kanssa. Näitä ei kuitenkaan ole tarkoituksenmukaista järjestää useita, sillä järjestäminen vie merkittävän määrän resursseja.

Kansainvälisen toiminnan linjauksissa määriteltiin, että kaupunginkanslian osastot ja toimialat järjestävät tapahtumia ulkomailla lähtökohtaisesti vain kumppanoitumalla paikallisten toimijoiden kanssa tai kiinnittymällä osaksi laajempaa kansainvälistä konferenssia. Ulkomailla järjestettyjä tapahtumia on ollut maltillisesti strategiakauden aikana ja ne ovat keskittyneet ennen kaikkea elinkeinopoliittisten tavoitteiden edistämiseen.

Kansainvälisen toiminnan koordinointi

Postiosoite
PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin
+358 9 310 1641

Y-tunnus
0201256-6

02.12.2024

Asia/3

Toimialojen ja kaupunginkanslian eri osastoilla ja yksiköissä toimitaan kansainvälisesti.

Kaupungin kansainvälisen toiminnan koordinaatioryhmällä varmistetaan tiedonkulku ja koordinoidaan merkittävimmät toimenpiteet. Kaikkia kansainvälisiä asioita ei voida eikä kannata kuitenkaan käsitellä yhdessä koordinaatioryhmässä, sillä kansainväliset asiat läpileikkaavat organisaation monin eri tavoin. Tästä johtuen on pyritty tunnustamaan keskeiset olemassa olevat työryhmät, joiden osaksi kansainväliset asiat on kannattanut nostaa. Esimerkiksi kaupungin viestinnän ohjausryhmässä on aloitettu säännöllisesti käsittelemään kansainväliseen maineen kannalta keskeisiä kysymyksiä. EU-edunvalvonnan sekä EU-hanketoiminnan koordinointiin puolestaan on omat asiantuntijaverkostonsa, jotka kokoontuvat säännöllisesti. Helsinki Partnersin ja kaupungin välisellä yhteistyöryhmällä puolestaan pyritään jakamaan tietoa ja koordinoimaan toimenpiteitä ennen kaikkea houkuttelutyöhön (kansainväliset investoinnit, konferenssit, osajat, matkailijat) sekä kansainväliseen näkyvyyteen liittyen.

On hyvä myös huomioida, että temaattisia asioita käsitellään niissä ryhmissä, jossa ko. asiaan liittyviä asioita käsitellään muutoinkin. Esimerkiksi matkailun yhteistyöryhmässä käsitellään kansainvälisten matkailijoiden houkutteluun liittyviä kysymyksiä ja suur tapahtumien ja tapahtumien koordinoitiryhmissä kansainvälisiin konferensseihin ja muihin tapahtumiin liittyviä asioita.

Toimivalta

Hallintosäännön 8 luvun 2 §:n mukaan kaupunginhallituksen elinkeinojaosto päättää elinkeinopolitiikkaa ja kilpailukykyä sekä kansainvälisiä asioita ja kaupunkimarkkinointia koskevista periaatteista sekä seuraa niiden toteutumista.

Asian esittelee kokouksessa kansainvälisten asioiden päällikkö Laura Uuttu-Deschryvere

Esittelijä

elinkeinojohtaja
Marja-Leena Rinkineva

Lisätiedot

Laura Uuttu-Deschryvere, kansainvälisten asioiden päällikkö, puhelin: 09-310 15266
laura.uuttu-deschryvere(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Postiosoite
PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin
+358 9 310 1641

Y-tunnus
0201256-6

02.12.2024

Asia/3

Kansainvälisen toiminnan koordinaatioryhmä
Kaupunginkanslia
Toimialat